

W ZESZYCIE

– XIX-wieczne słowniczki gwarowe o lokalnym zasięgu były nie tylko sposobem zapisania słów występujących w konkretnej gwarze w celu zachowania ich od zapomnienia, ale także wyrazem świadomości językowej i kulturowej ich twórców, oddających obraz świata danej społeczności wiejskiej.

– Wydany 30 lat temu regionalny słownik gwary warmińskiej, opisanej przez autochtona już po jej zaniku, dokumentuje kolokwialność, ekspresywność, bezpośredniość, nacechowanie emocjonalne, intymność i familijność gwarowych środków leksykalnych.

– Słownictwo słowiańskie wielokrotnie wzbogacało język niemiecki w różnych zakresach; widoczne to jest w języku ogólnym, ale przede wszystkim w odmianach regionalnych – w dialektach niemieckich sąsiadujących z językami słowiańskimi oraz na terenie byłych Prus Wschodnich.

– Relikty gwary warszawskiej do dziś są obecne w polszczyźnie, szczególnie w jej odmianie potocznej, co można zauważyć na przykładzie nazw osobowych odnotowanych przez Bronisława Wieczorkiewicza i występujących we współczesnych źródłach leksykograficznych.

– Współcześnie często powstają nowe odmiany środowiskowe polszczyzny; jedną z nich jest socjolekt środowiska biegaczy amatorów, który charakteryzuje się m.in. apelatywizacją eponimów, uniwerbizmami, derywatami ujemnymi, skrótowcami i skrótami.

– Sytuacja językowa Polaków w Norwegii znajduje uwarunkowania w strukturze narodowościowej społeczeństwa tego państwa, jego zróżnicowaniu językowym, w warunkach pobytu imigrantów oraz cechach polskiej grupy etnicznej w różnych zakresach stosującej polszczyznę w komunikacji lokalnej.

Terytorialne i socjalne odmiany polszczyzny – dialekt ludowy – gwara miejska – socjolekt środowiskowy – dialektologia – leksykografia gwarowa – kontakty językowe – język Polonii.

Red.